

tørring af brønde), og § 72, stk. 2-4 (skader og ulemper, hidrørende fra spildevandsanlæg) bør helt undtages fra landvæsensnævnets kompetence. Da det efter § 21, sidste pkt. drejer sig om små krav, som hyppigt først vil fremkomme, når det af nævnet behandlede anlæg er gennemført, finder man, at praktiske grunde taler for, at disse erstatninger afgøres af nævnet ligesom f. eks. erstatning for ulemper. Erstatningskrav efter § 72, stk. 2-4, forelægges vandløbsretterne som selvstændige klagesager, men under hensyn til beskaffenheden af erstatningsgrundlaget og til det meget begrænsede spildevandsområde (private anlæg for husspildevand og spildevand fra landbrugsbedrifter uden for samlede bebyggelser), der kan behandles for landvæsensnævnet, har man kun fundet grundlag for at foreskrive de dertil knyttede erstatningsager behandlet for landvæsenskommission, såfremt der søges erstatning for allerede forvoldt skade.

De erstatningskrav, som kan rejses på grundlag af vandløbslovens §§ 46, 68 og 105, antages at blive fremført straks, når landvæsensnævnet tager en sag af den i stk. 3, nr. 1-5, omhandlede art under behandling, idet de forhold, som kan begrunde kravet, foreligger ved sagens begyndelse. Efter fremsættelse af indsigelse mod landvæsensnævnets behandling bør landvæsensnævnets formand afgive hele sagen til landvæsenskommissionen, medmindre rekvirenten udtrykkelig tilbagekalder rekvisitionen. Det findes ikke fornødent i sådanne tilfælde, at landvæsensnævnet afsiger kendelse om sagens afvisning, jfr. lov nr. 213 af 31. marts 1949 om landvæsensretter § 32, stk. 2.

Såfremt indsigelsen fremsættes på et senere tidspunkt under landvæsensnævnets behandling af sagen, må det tilkomme landvæsenskommissionen ved fordeling af sagens omkostninger for begge instanser at tage hensyn til, at det sene tidspunkt for indsigelsens fremsættelse har forvoldt rekvirenten unødige omkostninger.

Ved afgrænsningen af landvæsensnævnenes sagområde, som foran angivet, er der taget hensyn til synspunkterne i Advokatrådets skrivelse af 28. september 1964, der er optrykt som bilag 13 til Spildevandskommissionens betænkning.

Om Advokatrådets øvrige bemærkninger vedrørende erstatningssagers behandling for landvæsensretter henvises til lovforslaget om ændring af lov om landvæsensretter.

Til nr. 12-16 (§ 8).

Medens klassifikationen af vandløb m. v. efter den gældende § 8 er afhængig af, om der er etableret offentligt tilsyn eller ikke, er der efter 1. april

1963 tillige en forskel med hensyn til, om vedligeholdelsen bekostes af det offentlige eller ej; forvaltningens beskaffenhed beskrives herefter bedst ved ordet „bestyrelse“ i § 8, stk. 2.

Det findes fornødent at have en udtrykkelig bestemmelse om, at også offentlige spildevandsanlæg bestyres af den lokale kommunalbestyrelse. Med hensyn til den samtidigt foreslåede udbygning af det overordnede tilsyn eller kontrol med driften af rensningsanlæg henvises til forslaget om ændret affattelse af kap. XII.

Til nr. 18 (§ 9, stk. 3).

Byrådene og sognerådene har selv truffet bestemmelse om, hvilke private vandløb der skulle optages som offentlige. Indtil gennemførelsen af lov nr. 171 af 3. maj 1963 medførte optagelsen ingen ændring i lodsejernes forpligtelse til at vedligeholde vandløbet. Efter 1963 overgår vedligeholdelsen af et vandløb, der optages som sognevandløb, til kommunen. Der har i nogle områder været en vis eftergivenhed over for lodsejernes ønsker om optagelse. For at opnå en vis ensartethed i behandlingen af ønsker om optagelse af private vandløb som offentlige foreslås det for fremtiden bestemt, at der til optagelse af nye sognevandløb udkræves henholdsvis landbrugsministerens og amtsrådets godkendelse. Ordningen svarer for sognekommunernes vedkommende til, hvad der gælder for optagelse af biveje efter § 14, stk. 2, og 4, i vejbestyrelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 342 af 9. december 1964).

Til nr. 19-20 (§ 11).

Ved stads- og havneingeniørforeningens mellemkomst er der i tilslutning til landbrugsministeriets cirkulære af 18. oktober 1949 om vandløbsbøgers indretning og førelse udsendt en vejledning om, hvorledes kloakanlæg bør optages i vandløbsbøgerne. Ordningen foreslås lovfæstet i forbindelse med de øvrige forslag om udfærdigelse af regulativer for offentlige spildevandsanlæg, som anses for nødvendige som grundlag for de overordnede tilsynsmyndigheders virksomhed.

Til kap. V.

Kapitlets regler om vandløbsregulativers indhold og fremgangsmåden ved deres udarbejdelse foreslås suppleret med i princippet tilsvarende regler om regulativer for spildevandsanlæg. Disse anlæg får stadig større betydning for befolkningen. Landvæsenskommissionernes kendelser om spildevandsanlæg er ofte meget omfangsrige, og indholdet er på grund af sagens tekniske karakter vanskeligt tilgængeligt for borgerne. Et regulativ kan i hoved-